

Vzdělávací nabídka tematického celku:

Máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá

Podtéma: „Hody, hody, doprovody, dejte vejce malovaný“

Jazyková a environmentální oblast:

- povídejte si s dětmi o Velikonocích (tradice a zvyky)
- zopakujte s dětmi domácí, hospodářská zvířata a jejich mláďata (jejich obydlí)
- dle počtu slabik určit slovo (např. rodič řekne nebo napíše číslici 2 a dítě odpoví ruka)
- slovní fotbal s obměnami (dle první hlásky, dle konečný hlásky, na daný počet slabik)

Předmatická gramotnost:

- stále procvičovat geometrické tvary (při procházce třeba, předměty kolem nás)
- slovní úlohy bez reálné ukázky (koupila jsem 6 jablek, 4 nastrouhala do štrůdlu – kolik mi jich zbylo?) střídejte sčítání a odčítání, max. do 10
- prostorové pojmy a pravolevá orientace – nad, pod, nahoře, dole, vedle, před, za, vpravo, vlevo, ... (např. diktát – vpravo nahoře nakresli modrý kruh, vlevo dole napiš své jméno, apod. nebo podle obrázku v knize se ptát kde je ..? a děti musí sami určit dle pojmů umístění obrázku)

Svatý týden

Ze všech svátků mají Velikonoce nejdelší přípravné období. Vrcholí ve Svatém týdnu, nazývaném podle biblického příběhu umučení Ježíše také Pášijovým nebo Velkým týdnem.

Začíná Květnou nedělí, graduje svatým třídenním, tj. Zeleným čtvrtkem, Velkým pátkem a Bílou sobotou, končí před slavností Vzkříšení.

Jako příprava ke spoluúčasti člověka na velikonoční obnově je Svatý týden období výlučné. Jsou to dny očisty skutečné i symbolické a dny střidmosti, půstu, klidu, ticha i mlčenlivosti, soustředění.

Posvátný charakter těchto dní umocňují lidové tradice svěcení jara (zvláště obyčejně zaměřené k ochraně budoucího živobytí a zdraví rodiny), dává váhu projevení lásky, milosrdenství, spoluúčasti darem.

Modré pondělí: Na Modré pondělí dětem a studentům začínaly jarní prázdniny.

Šedivé úterý: V tento den hospodyně uklízely a vymetaly pavučiny. Ani jeden z těchto dvou dnů nebyl nijak výjimečný z hlediska lidových zvyků. Větší roli hrály dny nadcházející.

Popelečná středa: Také Škaredá - Jidáš ten den na Ježíše žaloval, Sazometná - vymetávali se saze z komína, Smetná. V tento den se nemá podle lidové pověry nikdo škaredit, protože by mu to mohlo vydržet každou středu v roce.

Zelený čtvrtek: Tento den byl dnem odpuštění. Rodiny se modlily a všichni se omyli rosou, která bránila onemocnění šíje a dalším nemocem. Uklízelo se a smetl se odnášelo na křižovatku cest, aby se nedržely v domech blechy. Aby stavení opustil hmyz a myši, zvonilo se paličkou o hmoždíř. Na Zelený čtvrtek utichaly zvony - "odlétaly do Říma". Znovu se rozeznávaly na Bílou sobotu. Místo zvonů se však ozývaly ve vsích dřevěné řehtačky a klapáčky - "klapání". V odpoledních hodinách se scházeli chlapci a dívky a říkali říkanky o Jidášovi. Dodneška se právě tento den objevuje na pultech pečivo - "jidáše", které se i dříve podávalo namazané medem.

Velký pátek: Toto byl den hlubokého smutku a dodržoval se přísný půst - na památku ukřižovaného Ježíše Krista. Také výzdoba kostelů byla tento den chudá a písně se zpívaly bez doprovodu varhan. Někde i na Velký pátek nahrazovaly řehtačky hlas zvonů a oznamovaly poledne a ranní i večerní klekání. Chodilo se s velkým hlukem po vesnici, děti s řehtačkami honily Jidáše. Nemělo se pracovat na polích (hýbat se zemí), nemělo se prát prádlo. Přesto symbolem Velkého pátku byla voda - tou se lidé omývali pro zdraví, vykrápěl se chlév a omývala zvířata. Také se tento den děly zázraky - zem se otevírala, aby ukázala své poklady.

Bílá sobota: Ještě před východem slunce se muselo uklidit, vybělil stavení, vymetalo se novým koštětem. Pekly se mazance, beránci a také chléb. Vše se chystalo na Boží hod velikonoční. Chlapci pletli pomlázky z vrbových proutků, vázaly se březové větvičky a zdobila se vejíčka.

Boží hod velikonoční: Ze soboty na neděli došlo ke zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Noc byla označována za "velkou" - a odtud název Velikonoce. V neděli se také začala jíst tradiční velikonoční jídla - vejce, mazanec, beránek, víno a chleba. Tento den byl také ve znamení

pojídání dobrých pokrmů, klobás, nádivek a dalších. Na Boží hod se setkávaly jen nejbližší rodiny, bez přátel a známých.

Velikonoční pondělí: Tomuto dni se také říkalo Červené pondělí. Brzy ráno vycházeli chlapci - koledníci s pomlázkami šlehat děvčata, aby z nich vyhnali nemoci a lenost. Dostávali od děvčat malovaná vajíčka a cukroví. Proutí, ze kterého se pomlázky pletly, byla přisuzována životodárná síla. Kdo dostal pomlázkou, ten omládl.